Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS PENKTOSIOS KARTOS JUDRIOJO RYŠIO (5G) PLĖTROS 2020–2025 M. GAIRIŲ PATVIRTINIMO

2020 m. d. Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 4 straipsnio 1 dalimi ir atsižvelgdama į 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos 5G veiksmų planas“ (COM(2016) 588 *final*) strateginius tikslus, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gaires (toliau – Gairės) (pridedama).
2. Pavesti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijai įgyvendinti Gairių nuostatas.
3. Pasiūlyti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai ir Lietuvos savivaldybių asociacijai dalyvauti įgyvendinant Gairių nuostatas.
4. Pavesti Susisiekimo ministerijai koordinuoti Gairių priemonių plano įgyvendinimą.

Ministras Pirmininkas

Susisiekimo ministras

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2020 m. d. nutarimu Nr.

LIETUVOS RESPUBLIKOS PENKTOSIOS KARTOS JUDRIOJO RYŠIO (5G) PLĖTROS 2020–2025 M. GAIRĖS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo ryšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gairių (toliau – Gairės) tikslas – užtikrinti efektyvią ir sparčią penktosios kartos judriojo ryšio (toliau – 5G ryšys) plėtrą Lietuvoje iki 2025 metų.

2. Gairėse nustatomi 5G ryšio diegimo ir plėtros etapai, nagrinėjamos techninės, teisinės ir organizacinės priemonės, kurias įgyvendinus būtų sudarytos palankios sąlygos Lietuvoje diegti ir plėtoti 5G ryšį.

3. 5G ryšys – tai judriojo ryšio evoliucijos procese sukurta ir standartizuota technologija, kurios kokybiniai rodikliai – ypač didelis pralaidumas, maža delsa bei plačios pritaikymo galimybės. Numatoma, kad 5G ryšys bus vienas iš svarbiausių skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės elementų per ateinantį dešimtmetį. Pažymėtina, kad 5G ryšio technologija suteiks naują ryšio kokybę ne tik pavieniams vartotojams, bet ir leis į tinklą sujungti daiktus ir taip dar labiau išplėsti daiktų interneto (angl. *Internet of things*) bei įrenginių tarpusavio sąveika grindžiamų įrenginių (angl. *Machine to machine, M2M*) pritaikymo galimybes. Tikimasi, kad būsimoji 5G ryšio infrastruktūra bus pritaikoma daugeliui sektorių, pvz., transporto, logistikos, sveikatos priežiūros, energetikos, gamybos ir pan.

4. Gairės parengtos atsižvelgiant į 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Junglumas – bendrosios skaitmeninės rinkos pagrindas. Kelias į Europos gigabitinę visuomenę“ (COM(2016) 587 *final*), 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Komisijos komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos 5G veiksmų planas“ (COM(2016) 588 *final*), Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos Ryšių infrastruktūros ir paslaugų politikos darbo grupės 2019 m. balandžio 11 d. ataskaitą „Kelias į 5G tinklus“.

5. Gairėse vartojamos santrumpos:

5.1. 2G arba GSM (angl. *Global System Mobility*) – seniausia iki šiol veikianti judriojo ryšio technologija;

5.2. 3G arba UMTS (angl. *Universal Mobile Telekomunication standard*) – trečiosios kartos judriojo ryšio technologija;

5.3. 4G arba LTE (angl. *Long Term Evolution*) – ketvirtosios kartos judriojo ryšio technologija;

5.4. 5G – penktosios kartos judriojo ryšio technologija.

6. Gairėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos yra apibrėžtos Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatyme.

7. Daugelis pažangiausių pasaulio valstybių skuba pasinaudoti 5G ryšio privalumais, inicijuodamos bandymus, o vėliau ir komercinių paslaugų, pagrįstų 5G ryšio technologija, teikimą. Šiuo metu komercinės 5G ryšio paslaugos vartotojams yra prieinamos Jungtinėse Amerikos Valstijose, Pietų Korėjoje, Kinijoje, Suomijoje, Didžiojoje Britanijoje, Italijoje, Ispanijoje ir kt. Šiuo metu 11 Europos Sąjungos valstybių narių yra paskelbusios nacionalinius 5G ryšio diegimo

veiksmų planus. Europos Sąjungos valstybių narių ir pasaulinei 5G ryšio plėtros pažangai stebėti Europos Komisija parengė įrankį „European 5G Observatory“ (5Gobservatory.eu).

8. Svarbu, kad 5G ryšio sistemų ir tinklų plėtrai būtų efektyviai panaudotos investicijos ir sukurta kuo didesnė pridėtinė vertė, užtikrinta visuomenės sauga. 5G ryšio technologijos įdiegimas ypač svarbus norint paspartinti ekonomikos augimą, valstybės tarptautinį konkurencingumą, naujų darbo vietų kūrimą, taip pat inovacijų ir informacinės visuomenės plėtrą.

II SKYRIUS
5G RYŠIO DIEGIMO IR PLĖTROS ETAPAI

9. Siekiant užtikrinti tolygią, ekonomiškai pagrįstą ir efektyvią 5G ryšio plėtrą numatoma, kad 5G ryšys Lietuvoje turi būti pradėtas diegti 2021 m. ir plėtojamas visoje valstybės teritorijoje pradedant didžiausiais miestais ir strateginiais valstybės objektais. Iki 2025 m. itin sparčiu judriuoju ryšiu numatoma padengti svarbiausius sausumos transporto koridorius ir miestų teritorijas. Siekiama, kad 5G ryšys pirmiausia turėtų būti įdiegtas (pradėtos teikti komercinės 5G ryšio paslaugos):

9.1. iki 2022 m. bent viename iš penkių didžiausių pagal gyventojų skaičių Lietuvos Respublikos miestų;

9.2. iki 2023 m. penkiuose didžiausiose Lietuvos Respublikos miestuose – Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje;

9.3. iki 2025 m. miestų teritorijose, tarptautiniuose sausumos transporto koridoriuose („Via Baltica“, „Rail Baltica“) ir kituose valstybinės reikšmės automobilių keliuose, geležinkeliuose.

III SKYRIUS
5G RYŠIO TINKLŲ DIEGIMO TECHNINIŲ SĄLYGŲ SUDARYMAS

10. Viena iš svarbiausių judriojo ryšio, taip pat ir 5G ryšio, tinklų diegimo sąlygų yra valstybės valdomo ištekliaus – radijo dažnių – naudojimas. Kadangi Lietuvoje iki šiol teikiamos ir senesnių judriojo ryšio kartų – 2G, 3G, 4G ryšio technologijomis pagrįstos judriojo ryšio paslaugos, kurioms teikti radijo dažniai (kanalai) yra paskirti ir naudojami, naujam judriojo ryšio tinklui diegti ir plėtoti reikalingi papildomi radijo dažniai.

11. Radijo spektro politikos grupė (toliau – RSPG), įsteigta 2019 m. birželio 11 d. Europos Komisijos sprendimu, kuriuo įsteigiama Radijo spektro politikos grupė ir panaikinamas Sprendimas 2002/622/EB (OL 2019 C 196, p. 16), 2016 m. lapkričio 9 d. priėmė ir paskelbė nuomonę „Dėl radijo spektro, susijusio su naujos kartos belaidėmis radijo ryšio sistemomis (5G), aspektų“ (RSPG16-032 *final*) (toliau – RSPG nuomonė), kurioje nustatė radijo dažnių juostas, geriausiai tenkinančias naujos kartos judriojo ryšio poreikius. RSPG nuomone, pagrindinė radijo dažnių juosta 5G ryšio technologijos pagrindu teikiamoms paslaugoms Europoje diegti yra 3400–3800 MHz radijo dažnių juosta (toliau – 3,5 GHz radijo dažnių juosta). 3,5 GHz radijo dažnių juosta yra suderinta Europos Sąjungos mastu judriojo ryšio tinklams ir tinkama 5G ryšio technologijai diegti. Siekiant užtikrinti plačią teritorinę ir pastatų vidaus patalpų 5G ryšio aprėptį, reikalingas žemesnis nei 1 GHz radijo dažnių spektras. RSPG nuomone, šiam tikslui tinkama ir suderinta Europos Sąjungoje 694–790 MHz radijo dažnių juosta (toliau – 700 MHz radijo dažnių juosta). Taip pat RSPG nuomonėje pažymėta, kad didesnio dažnio nei 24 GHz radijo dažnių juostų, tinkamų 5G ryšiui diegti, yra nemažai, tačiau RSPG, atsižvelgdama į praktinius aspektus ir siekdama atkreipti judriojo ryšio pramonės (įrangos gamintojų) dėmesį, Europoje rekomenduoja naudoti 24,25–27,5 GHz radijo dažnių juostą (toliau – 26 GHz radijo dažnių juosta). RSPG nuomone, 31,8–33,4 GHz, 40,5–43,5 GHz ir 66–71 GHz radijo dažnių juostos suderinamos su 5G ryšio sistemomis ilgalaikėje perspektyvoje ir turėtų būti toliau tiriamos.

12. Radijo dažnių paskyrimo iš 3,5 GHz ir 26 GHz radijo dažnių juostų terminai nustatyti 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (nauja redakcija) (OL 2018 L 321, p. 36), 54

straipsnio 1 dalyje – Europos Sąjungoje suderintais terminais ir techninėmis sąlygomis šie radijo dažniai (kanalai) Europos Sąjungos valstybėse narėse turi būti paskirti iki 2020 m. pabaigos.

13. Siekiant sudaryti palankias sąlygas naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 700 MHz ir 3,5 GHz radijo dažnių juostų, ypač Lietuvos pasienio teritorijose, reikia su Europos Sąjungai nepriklausančiomis kaimynėmis valstybėmis sudaryti susitarimus dėl tarpvalstybinio radijo dažnių (kanalų) koordinavimo ir radijo dažnių, skirtų judriajam ryšiui diegti, naudojimo bei elektromagnetinio suderinamumo.

14. Siekiant pradėti naudoti 700 MHz radijo dažnių juostą, reikia ją pertvarkyti, kaip numatyta Skaitmeninės televizijos diegimo Lietuvoje modelio apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 25 d. nutarimu Nr. 1492 „Dėl Skaitmeninės televizijos diegimo Lietuvoje modelio aprašo patvirtinimo“. 700 MHz radijo dažnių juostą siekiama atlaisvinti iki 2020 m. birželio 30 d., tačiau kol su Europos Sąjungai nepriklausančiomis kaimynėmis valstybėmis nėra suderinta šios radijo dažnių juostos naudojimo paskirtis, šios radijo dažnių juostos naudojimo galimybės yra labai ribotos. Vis dėlto tikėtina, kad 700 MHz radijo dažnių juostos panaudojimo terminas bus suderinamas su 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo (ES) 2017/899 dėl 470–790 MHz dažnių juostos naudojimo Sąjungoje (OL 2017 L 138, p. 131) 1 straipsnio terminu su numatytu termino atidėjimu, t. y. iki 2022 m. birželio 30 d.

15. Turi būti siekiama 700 MHz ir 3,5 GHz radijo dažnių paskyrimą vykdyti vienu metu – vadovaujantis Elektroninių ryšių įstatymo 52 straipsnio 1 dalies 3 punktu, paskelbti radijo dažnių kanalų aukcioną (Gairių priemonių plano 1.1 ir 1.2 papunkčiai).

16. Įgyvendinant Informacinės visuomenės plėtros 2014–2020 metų programos „Lietuvos Respublikos skaitmeninė darbotvarkė“, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 244 „Dėl Informacinės visuomenės plėtros 2014–2020 metų programos „Lietuvos Respublikos skaitmeninė darbotvarkė“ patvirtinimo“, penktąjį tikslą, tęsiama interneto infrastruktūros plėtra ir siekiama, kad visoje šalies teritorijoje būtų prieinamas naujos kartos interneto ryšys, užtikrinantis 30 Mbps ir didesnę duomenų perdavimo spartą. Tokią galimybę suteiks pradėtas įgyvendinti Naujos kartos interneto prieigos infrastruktūros plėtros projektas (toliau – projektas).

17. Įgyvendinant projektą toliau plėtojama naujos kartos interneto prieigos infrastruktūra baltosiose teritorijose, kuriose rinka negali užtikrinti šios infrastruktūros plėtros ir sparčiojo interneto ryšio paslaugų teikimo, statomi ryšio bokštai ir tiesiamos šviesolaidinių kabelių linijos. Baltosiose teritorijose planuojama pastatyti apie 140 ryšio bokštų ir nutiesti apie 1 465 km šviesolaidinių kabelių linijų, prijungti pastatytus naujus ryšio bokštus ir apie 430 esamų infrastruktūros objektų (ryšio bokštų, kabelinės infrastruktūros objektų ir pan.).

18. Įgyvendinant projektą atokiose Lietuvos vietovėse sukurta tvari elektroninių ryšių infrastruktūra prisidės prie sparčiojo plačiajuosčio ryšio, įskaitant ir 5G ryšį, plėtros ir tikslo aprėpti kuo didesnį namų ūkių skaičių įgyvendinimo (Gairių priemonių plano 1.3 papunktis).

19. Lietuvos Respublikos higienos norma HN 80:2015 „Elektromagnetinis laukas gyvenamojoje aplinkoje. Parametrų normuojamos vertės ir matavimo reikalavimai 10 kHz–300 GHz radijo dažnių juostoje“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu (toliau – HN 80:2015) nustato elektromagnetinio lauko intensyvumo parametrų leidžiamas vertes ir elektromagnetinės spinduliuotės poveikio mažinimo priemones gyvenamojoje aplinkoje. Pažymėtina, kad šiuo metu HN 80:2015 nustatyti reikalavimai 400 MHz–300 GHz radijo dažnių juostose, kuriose planuojama diegti 5G ryšį, yra dešimt kartų griežtesni, nei nustatyti 1999 m. liepos 12 d. Europos Bendrijų Komisijos rekomendacijoje 1999/519/EB dėl plačiajai visuomenei taikomo 0–300 GHz radijo dažnių juostoje elektromagnetinio lauko ribojimo (toliau – 1999/519/EB rekomendacija), kuri pagrįsta 1998 m. Tarptautinės apsaugos nuo nejonizuojančiosios spinduliuotės komisijos (angl. *International Commission for Non-ionising Radiation Protection* (toliau – ICNIRP) gairėmis. Darbuotojų apsaugos nuo elektromagnetinių laukų keliamos rizikos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu (toliau – Nuostatai), įsigaliojo 2016 m. lapkričio 1 d. ir į nacionalinę teisę perkėlė 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/35/ES dėl būtiniausių sveikatos ir saugos reikalavimų,

susijusių su fizikinių veiksnių (elektromagnetinių laukų) keliama rizika darbuotojams (dvidešimtoji atskira direktyva, kaip apibrėžta Direktyvos 89/391/EEB 16 straipsnio 1 dalyje), ir kuria panaikinama Direktyva 2004/40/EB (OL 2013 L 179, p. 1). Pažymėtina, kad pagal Nuostatų reikalavimus darbo aplinkoje taikomos iki 50 kartų mažesnės ribinės vertės negu gyvenamojoje aplinkoje pagal HN 80:2015 reikalavimus, nors darbuotojai darbo aplinkoje dirba arčiau elektromagnetinės spinduliuotės šaltinių. 2018 m. ICNIRP gairės, nurodančios rekomenduojamus spinduliavimo lygius 100 kHz–300 GHz radijo dažnių juostoje, buvo peržiūrėtos, pateiktos viešosioms konsultacijoms, tačiau nėra pakeistos, nes tebevyksta ekspertinis ICNIRP darbo grupės vertinimas. Sveikatos apsaugos ministro įsakymo, kuriuo tvirtinama HN 80:2015, pakeitimo projektas parengtas atsižvelgiant į šiuo metu galiojančią 1999/519/EB rekomendaciją, 2018 m. ICNIRP gairių projekto nuostatas, kitų Europos Sąjungos valstybių narių ir Europos Komisijos atliktas studijas.

20. Atsižvelgiant į Nyderlandų Karalystės sveikatos, gerovės ir sporto ministerijos Nacionalinio visuomenės sveikatos ir aplinkos instituto 2018 m. ataskaitą, kurioje pateikti Europos Sąjungos narių ir kitų užsienio šalių elektromagnetinės spinduliuotės reglamentavimo duomenys, daugumoje Europos Sąjungos valstybių narių, taip pat Australijoje, Japonijoje, Jungtinėse Amerikos Valstijose nustatyti elektromagnetinių laukų verčių reikalavimai atitinka 1999/519/EB rekomendaciją. Griežtesnis nei 1999/519/EB rekomendacijoje pateiktas 2100 MHz radijo dažnių juostos elektromagnetinių laukų reglamentavimas taikomas Bulgarijoje (0,1 W/m^2), Kroatijoje (1,7 W/m^2), Graikijoje (6 W/m^2), Italijoje (0,1 W/m^2), Lenkijoje (0,1 W/m^2), Slovėnijoje (1 W/m^2). Griežtesnis nei 1999/519/EB rekomendacijoje pateiktas 900 MHz ir 1800 MHz radijo dažnių juostų elektromagnetinių laukų reglamentavimas taip pat taikomas minėtose šalyse.

21. Vadovaujantis HN 80:2015 nustatytomis elektromagnetinio lauko ribinėmis vertėmis numatomose naudoti 5G ryšio radijo dažnių juostose, naujos kartos judriojo ryšio tinklų plėtra būtų stipriai apribota. Reikėtų gerokai padidinti judriojo ryšio bazinių stočių skaičių, vietoj vienos bazinės stoties diegti kelias atskiras, skirtas skirtingoms ryšio technologijoms. Taip būtų patirta daugiau ir nepagrįstų sąnaudų, sukurta papildoma administracinė našta valstybės institucijoms ir įstaigoms, taip pat gerokai padidėtų vizualinė tarša dėl išaugusio bazinių stočių skaičiaus, kiltų visuomenės nepasitenkinimas dėl šalia jų gyvenamosios aplinkos padidėjusio naujų bazinių stočių ir jų įrangos (antenų) skaičiaus. Todėl darytina išvada, kad nėra pagrindo Lietuvoje taikyti griežtesnio elektromagnetinio lauko ribinių verčių reglamentavimo gyvenamojoje aplinkoje, nei nustatytas 1999/519/EB rekomendacijoje. Siūloma HN 80:2015 taikyti tokius pačius elektromagnetinio lauko reglamentavimo principus kaip ir darbo aplinkoje ir tokį patį suskirstymą į radijo dažnių juostas kaip 1999/519/EB rekomendacijoje (Gairių priemonių plano 1.4 papunktis).

22. Lietuvos žiniasklaidoje ir užsienio šalių informacijos šaltiniuose skelbiamoje informacijoje apie 5G ryšio plėtrą pastebimas neigiamas požiūris į 5G ryšio plėtrą, kurį, tikėtina, lemia objektyvios ir kompetentingų institucijų ar organizacijų parengtos informacijos trūkumas. Taip pat pastebėtina, kad yra iniciatyvų, taip pat ir Lietuvai nedraugiškų valstybių valdomuose informacijos šaltiniuose, kuriomis siekiama įaudrinti visuomenę. Kuomet bus pradėtos diegti 5G ryšio sistemos, tikslinga parengti ir išplatinti informaciją, skirtą visuomenei supažindinti su elektromagnetinės spinduliuotės saugos sveikatai užtikrinimo priemonėmis (Gairių priemonių plano 1.5 ir 1.6 papunkčiai).

23. Siekiant tobulinti esamų judriojo ryšio technologijų įrengimo ir priežiūros reglamentavimą, taip pat tinkamai pasirengti 5G ryšio technologijos diegimui, tikslinga peržiūrėti ir pakeisti Radiotechninio objekto radiotechninės dalies projekto ir elektromagnetinės spinduliuotės stebėsenos plano derinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-200 „Dėl Radiotechninio objekto radiotechninės dalies projekto ir elektromagnetinės spinduliuotės stebėsenos plano derinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas). Viešųjų judriojo telefono ryšio paslaugų teikėjų (toliau – judriojo ryšio operatoriai) siūlymu Apraše reglamentuojami teoriniai skaičiavimai turėtų būti vykdomi pagal Tarptautinės telekomunikacijų sąjungos standartą ITU-T K.100 ir Tarptautinės elektrotechnikos

komisijos –standartą IEC 62232:2017 ir raportą TR 62669:2019 (Gairių priemonių plano 1.7 papunktis).

24. Siekiant užtikrinti visuomenės saugą ir galimybę naudotis viešojo judriojo ryšio paslaugomis, judrusis ryšys turi būti prieinamas visuose visuomeninės paskirties pastatuose, taip pat požeminėse automobilių stovėjimo aikštelėse, liftuose, koridoriuose ir kitose šių pastatų patalpose. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro tvirtinamuose statybos techniniuose reglamentuose nėra aiškiai reglamentuoti inžinerinių, elektroninių ryšių tinklų įrengimo visuomeninės paskirties pastatuose reikalavimai, o Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus tvirtinamos Elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo, žymėjimo, priežiūros ir naudojimo taisyklės numato tik tam tikrų pastatų konstrukcijų technines sąlygas bei technines elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo, kabelių klojimo ir pan. charakteristikas. Tad sprendimai dėl visuomeninės paskirties pastatų aprūpinimo judriuoju ryšiu iš esmės paliekami statytojų valiai. Pažymėtina, kad viešojo judriojo ryšio svarba visuomenei ne mažesnė nei kitų inžinerinių tinklų (vandentiekio, šildymo, elektros energijos ir pan.), be to, tai visuomenės saugumo garantas, kuomet nelaimės atveju yra galimybė susisiekti su Bendruoju pagalbos centru. Atsižvelgiant į tai, būtina tobulinti elektroninių ryšių tinklų įrengimo visuomeninės paskirties pastatuose reglamentavimą, nustatytą statybos techniniuose reglamentuose, siekiant užtikrinti viešojo judriojo ryšio paslaugų prieinamumą visuomeninės paskirties pastatuose (Gairių priemonių plano 1.8 papunktis).

25. Tam, kad būtų galima efektyviai plėtoti judriojo ryšio, įskaitant 5G ryšį, tinklus, reikia peržiūrėti ir pakeisti teisinį reglamentavimą, siekiant užtikrinti skaidrias ir vienodas judriojo ryšio infrastruktūros įrengimo valstybės valdomuose nekilnojamojo turto objektuose sąlygas, pvz., įrengti ryšio antenas ant valstybės valdomų pastatų stogų, taip pat inžinerinių statinių ar jų dalyse. Tikslinga įvertinti servituto įrengti elektroninių ryšių infrastruktūrą, reglamentuoto Elektroninių ryšių įstatyme, taikymo išplėtimo galimybę.

26. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas nustato, kad nuomojamas gali būti tik turtas, kuris nenaudojamas valstybės funkcijoms įgyvendinti. Valstybės institucijos, savo nustatytiems tikslams naudodamos radijo ryšio tinklus, eksploatuoja ryšio stiebus ir bokštus, kurie, vadovaujantis Elektroninių ryšių įstatymo nuostatomis, galėtų būti naudojami bendrai su kitais elektroninių ryšių rinkos dalyviais, kad būtų efektyviai išnaudojama tinkamos paskirties fizinė elektroninių ryšių infrastruktūra. Dėl nurodytų įstatymų nuostatų prieštaravimo užkertama galimybė Lietuvos pasienio ruože bendrai naudotis Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ryšio bokštais, nors techniškai jie būtų suderinami su judriojo ryšio operatorių įranga. Analogiška problema ir dėl valstybinių energetikos ir transporto įmonių valdomos tinkamos paskirties fizinės infrastruktūros.

27. Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatyta, kad subjektai, kuriems valstybės ir savivaldybių turtas perduotas neatlygintinai naudotis, negali jo išnuomoti ar kitaip perduoti naudotis tretiesiems asmenims. Tai reikšmingai suvaržo judriojo ryšio operatorių galimybes pasinaudoti šiuo turtu savo vykdomai veiklai.

28. Pastebėtina, kad pastatų stogai nėra atskiras turtinis vienetas, todėl valstybės institucijos ir įstaigos konkurso būdu nuomoja unikalų numerį turinčius pastatus ir patalpas, siekdamos šį procesą dirbtinai suderinti su Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gruodžio 14 d. nutarimo Nr. 1524 „Dėl valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomos“ nuostatomis. Tokio konkurso organizavimas yra sudėtingas procesas, paprastai trunka ilgai. Atsižvelgiant į judriojo ryšio operatorių veiklos specifiką, radijo ryšio įrangai (antenoms) įrengti reikalingos ne patalpos, bet vieta ant pastatų stogų ar inžinerinių statinių. Nuomos sąlygose dažnai taikomi įvairūs pertekliniai nepagrįsti reikalavimai, pvz., apdrausti turtą, sumokėti žemės nuomos mokesčio dalį ir pan., nustatoma sąlyga, draudžianti subnuomoti gautą vietą antenoms įrengti, nors Elektroninių ryšių įstatymas skatina viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjus (toliau – ryšio operatorius) bendrai naudotis esama infrastruktūra, taip mažinti sąnaudas, efektyvinti veiklą, mažinti vizualinę taršą ir t. t. Todėl siūlytina nustatyti aiškius, skaidrius valstybės objektų nuomos reikalavimus (Gairių priemonių plano 1.9 papunktis).

29. Numatoma, kad 5G ryšio plėtra bus vykdoma įrengiant ant įvairių visuomeninės paskirties objektų, valstybės institucijų ir įstaigų, taip pat savivaldybių kontroliuojamos fizinės infrastruktūros, įskaitant gatvių apšvietimo stulpus, kelio ženklus, šviesoforus, informacinius stendus, autobusų stoteles ir kitą tinkamą fizinę infrastruktūrą, mažos aprėpties belaidžio prisijungimo taškus (angl. *small cell's*), kuriais numatoma tankinti ryšių tinklus. Ši iniciatyva yra ir 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (nauja redakcija) (OL 2018 L 321, p.36), perkėlimo ir įgyvendinimo nacionalinėje teisėje proceso dalis. Tikėtina, kad šios teisės įgyvendinimas gali pareikalauti geresnio pasirengimo ir kompleksinių priemonių taikymo (Gairių priemonių plano 1.10 papunktis).

30. Efektyviai judriojo ryšio tinklų plėtrai užtikrinti svarbu sudaryti galimybę ryšio operatoriams plėtoti šviesolaidinių kabelių linijas, kurias palankiausia įrengti automobilių kelių juostoje arba šalia jos. Teisę viešųjų ryšių tinklus nemokamai įrengti valstybės ir savivaldybių kelių juostose, aikštėse, vamzdynuose, tiltuose, viadukuose, tuneliuose ir kituose kelio statiniuose, suderinus su valstybės ar savivaldybių institucijomis, užtikrina Elektroninių ryšių įstatymas. Tačiau pažymėtina, kad dažnai valstybės institucijos ir įstaigos neužtikrina šios galimybės, nes vadovaujasi kitais teisės aktais, pvz., reglamentuojančiais statybą ir (ar) teritorijų planavimą, taip pat įstatymų įgyvendinamaisiais teisės aktais, kurie nėra palankūs ryšio operatoriams pasinaudoti šia teise. Atsižvelgiant į tai, susidariusiai situacijai spręsti reikalingas bendras kompetentingų institucijų sprendimas dėl atitinkamų įstatymų taikymo ir įstatymų įgyvendinamųjų teisės aktų suderinimo (Gairių priemonių plano 1.11 papunktis).

31. Tikslinga būtų numatyti, kad rengiant teritorijų planavimo dokumentus, susijusius su transporto koridorių „Rail Baltica" ir „Via Baltica" statyba ar rekonstrukcija, būtų suprojektuotos ryšių kabelių kanalų sistemos, tinkamos ryšio operatorių tinklams įrengti, ir nustatytos šių sistemų įrengimo sąlygos. Taip pat siektina, esant galimybei, numatyti ir suprojektuoti konkrečias vietas ryšio bokštams statyti, nustatyti skaidrias bei sąnaudomis pagrįstas infrastruktūros nuomos sąlygas, tarifus (Gairių priemonių plano 1.12 papunktis).

32. Svarbu sudaryti tinkamas sąlygas judriojo ryšio operatoriams užtikrinti judriojo ryšio, įskaitant 5G ryšį, aprėptį geležinkelio linijose, geležinkelio stotyse, jūrų ir vidaus vandenų uostų, taip pat oro uostų teritorijose. Šiam tikslui siūlytina peržiūrėti valstybės valdomų įmonių vidaus procesus ir teisės aktus, ar šie nesudaro nepagrįstų kliūčių ryšio operatoriams numatytuose objektuose diegti judriojo ryšio tinklus. Esant galimybei iš anksto numatyti judriojo ryšio sistemoms įrengti tinkamą fizinę infrastruktūrą, suderinti technines, administracines šių sistemų naudojimo sąlygas (Gairių priemonių plano 1.13 ir 1.14 papunkčiai).

IV SKYRIUS
TEISINIŲ, ORGANIZACINIŲ SĄLYGŲ, SKATINANČIŲ 5G RYŠIO PLĖTRĄ, SUDARYMAS

33. 5G ryšio plėtrai finansuoti siūlomos Europos Sąjungos finansavimo priemonės – Europos infrastruktūros tinklų 2021–2027 m. priemonė (angl. *Connecting Europe Facility*, CEF2) ir „Horizontas 2020".

34. Europos infrastruktūros tinklų 2021–2027 m. priemonė skirta pažangiausiai skaitmeninei infrastruktūrai, kuria grindžiamas bendrosios skaitmeninės rinkos veikimas, diegti. Europos infrastruktūros tinklų 2021–2027 m. priemonės skaitmeninės dalies preliminarus biudžetas iki – 3 mlrd. Eur. Europos pramonės skaitmeninimas ir transporto, energetikos, sveikatos priežiūros ir viešojo administravimo sektorių modernizavimas priklauso nuo galimybės visiems už prieinamą kainą naudotis patikimais ir kokybiškais didelio ir itin didelio pralaidumo tinklais. Atsižvelgiant į nuolat augančią didelio pralaidumo tinklų ir elektroninių ryšių infrastruktūros paklausą, įgyvendinant pagal Europos infrastruktūros tinklų 2021–2027 m. priemonę finansuojamus projektus daugiau dėmesio bus skiriama skaitmeninio ryšio infrastruktūrai. Lietuva, dalyvaudama derybose

dėl Europos Komisijos pasiūlytos finansinės Europos infrastruktūros tinklų 2021–2027 m. priemonės, kartu su kitomis Baltijos regiono valstybėmis pasiūlė į finansuotinų projektų sąrašą įtraukti pagrindinius Lietuvos transporto koridorius, taip pat TEN (angl. *Trans European Network*) tinklo tarptautinius transporto koridorius, kuriuos numatoma padengti nenutrūkstamu 5G ryšiu.

35. Lietuva, siekdama užtikrinti tarptautinių transporto koridorių padengimą nepertraukiamu 5G ryšiu, sudarė susitarimus su Lenkijos, Latvijos ir Estijos šalių vyriausybėmis dėl bendradarbiavimo įgyvendinant šį projektą. Taip pat organizuoti susitikimai su Europos Komisijos atstovais, suinteresuotais rinkos dalyviais, pristatytos Gairių 31 punkte nurodytų finansinių priemonių sąlygos ir finansavimo galimybės. Rengiantis įgyvendinti numatytų transporto koridorių padengimo 5G ryšiu projektą analizuojama esama judriojo ryšio infrastruktūra, numatoma ryšio aprėptis, vertinami šio projekto kaštai. Numatoma, kad užtikrinus 5G ryšio aprėptį pagrindiniuose transporto koridoriuose bus sudarytos sąlygos juose testuoti ir naudoti savivaldes transporto priemones.

36. „Horizontas 2020“ yra didžiausia Europos Sąjungos mokslinių tyrimų ir inovacijų programa, kuriai 2014–2020 m. skirta beveik 80 mlrd. Eur lėšų. Tikslinga kartu su kitų Europos Sąjungos valstybių narių suinteresuotais asmenimis dalyvauti šios finansinės priemonės remiamose veiklose ir įgyvendinti projektus, susijusius su 5G ryšio pritaikymo galimybių tyrimais savivaldžių automobilių srityje.

37. Siekiant paskatinti daugiau suinteresuotų asmenų įsitraukti į Europos infrastruktūros tinklų 2021–2027 m. priemonės ir „Horizontas 2020“ lėšomis finansuotinų projektų įgyvendinimą, tikslinga teikti metodinę pagalbą asmenims, diegiantiems ar planuojantiems diegti 5G ryšio tinklus Lietuvoje ir siekiantiems galimybės pasinaudoti Europos Sąjungos finansavimo priemonėmis (Gairių priemonių plano 2.1 ir 2.2 papunkčiai).

38. Analizuojant esamą ir reikalingą įrengti papildomą 5G ryšio infrastruktūrą ir siekiant užtikrinti tolygią ir ekonomiškai pagrįstą judriojo ryšio plėtrą, būtina rengiamame Lietuvos bendrajame plane numatyti elektroninių ryšių infrastruktūros plėtrą reglamentuojančius sprendinius. Lietuvos savivaldybių administracijos, siekdamos užtikrinti gyventojams galimybę naudotis kokybiškomis ir pažangiomis viešojo judriojo ryšio paslaugomis, turėtų atnaujinti savivaldybių teritorijų bendruosius ir specialiuosius planus ir numatyti konkrečias vietas (teritorijas) ryšio bokštams ir stiebams įrengti (Gairių priemonių plano 2.3 papunktis).

39. Lietuvos savivaldybių administracijų įsitraukimas ir palankus požiūris į 5G ryšio plėtrą yra labai svarbus. Siekiant išvengti nepagrįstos administracinės naštos ir perteklinio teisinio reglamentavimo, būtinas glaudus savivaldybių administracijų, valstybės institucijų, įstaigų ir judriojo ryšio operatorių bendradarbiavimas ir gerosios praktikos taikymas (Gairių priemonių plano 2.4 papunktis).

40. Europos Sąjungos valstybės narės išreiškė susirūpinimą dėl galimų su 5G ryšio tinklais susijusių saugumo rizikų ir 2019 m. kovo 22 d. Europos Vadovų Tarybos išvadose[1] nurodė, jog tikisi, kad Europos Komisija pateiks rekomendaciją dėl suderinto požiūrio į 5G ryšio tinklų saugumą. Europos Sąjungos požiūris į 5G ryšio tinklų kibernetinio saugumo užtikrinimą išdėstytas 2019 m. kovo 26 d. Komisijos rekomendacijoje (ES) 2019/534 „5G tinklų kibernetinis saugumas“ (OL 2019 L 88, p. 42) (toliau – Europos Komisijos rekomendacija), kurioje numatyta, kad valstybės narės iki 2019 m. birželio 30 d. atliks nacionalinius rizikos vertinimus, iki 2019 m. liepos 15 d. perduos juos Europos Komisijai ir Europos kibernetinio saugumo agentūrai (ENISA) ir susitars dėl priemonių rinkinio, kuriuo nacionaliniu ir Europos Sąjungos lygmenimis būtų mažinama nustatyta kibernetinio saugumo rizika.

41. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija 2019 m. birželio 26 d. pristatė nacionalinės 5G ryšio tinklų infrastruktūros ir su ja susijusios rizikos vertinimo ataskaitą, pagal Europos Komisijos rekomendacijas ir atsižvelgiant į bendradarbiavimo grupės, įsteigtos pagal 2016 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/1148 dėl priemonių aukštam bendram tinklų ir informacinių sistemų saugumo lygiui visoje Sąjungoje užtikrinti

[1] Europos Vadovų Tarybos 2019 m. kovo 21 ir 22 d. susitikimo išvados, nuoroda: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-1-2019-INIT/lt/pdf

(OL 2016 L 194, p. 1), parengtas 5G kibernetinio saugumo rizikos vertinimo gaires bei Prahos 5G saugumo konferencijoje paskelbtus pasiūlymus.

42. Remiantis rizikos vertinimo metu surinkta informacija prieita prie išvados, kad siekiant tinkamai valdyti riziką, suprasti ir kontroliuoti pavojus sistemose, kurios jungia technologinius, socialinius, ekonominius ir nacionalinio saugumo elementus, būtinas pasitikėjimas, todėl patikimi partneriai, produktai ir paslaugos taps pagrindiniu veiksniu, padėsiančiu užtikrinti Lietuvos visuomenei galimybes saugiai naudotis 5G ryšio tinklų infrastruktūra. 5G ryšio tinklų infrastruktūros saugumas negali būti laikomas vien tik technologiniu klausimu. Saugumo priemonės turi apimti žmogiškuosius išteklius, procesus, fizinę infrastruktūrą ir visas kitas susijusias rizikas tiek veiklos, tiek strateginiu lygmenimis. Svarbu tai, kad šie 5G ryšio tinklų infrastruktūros saugumo klausimai jau tampa Europos Sąjungos ir NATO valstybių narių bendra darbotvarkės dalimi, siekiama suderinti rizikos vertinimo, skaitmeninių produktų, procesų ir paslaugų sertifikavimo sistemas, viešųjų ryšių tinklų vientisumo ir saugumo reikalavimus, atviros architektūros modelius, radijo dažnių naudojimo sąlygas. Siekiant Lietuvoje užtikrinti aukštą 5G ryšio tinklų infrastruktūros saugumo lygį ir norint sėkmingai įgyvendinti rekomenduojamas nacionalines rizikos valdymo priemones, būtų tikslinga jas derinti su Europos Sąjungos ir NATO lygmens strategija, politika ar teisiniu reglamentavimu.

1 lentelė. 5G ryšio rizikos poveikio vertinimas pagal Lietuvos ūkio sektorius.

Saugotinas turtas ir subjektai			**Poveikio sritys***					
			Saugumo interesai, valstybės suverenitetas ir demokratija	Viešoji tvarka ir viešasis saugumas	Aplinkos apsauga	Ekonomika ir viešieji finansai	Asmens privatumas	Prekyba ir komercija
Ūkio sektoriai	*Įmonių sąrašas / Įrenginių ir turto sąrašas*	Energetikos sektorius	○	○	○	○		○
		Transporto ir pašto sektorius	○			○		○
		Finansų sektorius	○			○	○	
		Sveikatos priežiūros sektorius		○			○	
		Geriamojo vandens tiekimo, paskirstymo ir tvarkymo sektorius			○			
		Informacinių technologijų ir elektroninių ryšių sektorius	○			○	○	○
		Aplinkos sektorius			○			
		Civilinės saugos sektorius	○	○				
		Krašto apsaugos sektorius	○		○			
		Maisto produktų sektorius				○		○
		Pramonės sektorius			○	○		○
		Užsienio reikalų ir saugumo politikos sektorius	○					
		Valstybės valdymo sektorius	○	○	○	○	○	○
		Viešojo saugumo ir teisinės tvarkos sektorius	○	○			○	

Paaiškinimai:

Turėtų didelį poveikį ○ Neturėtų didelio poveikio ▭

* – pagal Europos Komisijos parengtas rekomendacijas sudarytos poveikio sritys.

Šaltinis – parengta pagal Europos Komisijos parengtas rekomendacijas.

43. Pagal Europos Komisijos rekomendacijoje numatytą veiksmų planą valstybės narės, bendradarbiaudamos su Europos Komisija ir Europos kibernetinio saugumo agentūra, 2019 m. spalio 9 d. paskelbė Europos Sąjungos suderinto kibernetinio saugumo rizikos vertinimo 5G ryšio tinkluose ataskaitą[2]. 2020 m. sausio 29 d. Europos Komisija paskelbė komunikatą Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Saugaus 5G ryšio diegimas ES. ES priemonių rinkinio įgyvendinimas“ (COM(2020) 50 *final*), kuriuo pasiūlė Europos Sąjungos valstybėms narėms įgyvendinti rizikos mažinimo priemonių diegiant 5G ryšio tinklus rinkinį (Gairių priemonių plano 2.5 papunktis).

[2] Europos Sąjungos suderinto kibernetinio saugumo rizikos vertinimo 5G ryšio tinkluose ataskaita, nuoroda: https://ec.europa.eu/newsroom/dae/document.cfm?doc_id=62132.

44. Numatoma, kad 5G ryšio tinklams diegti reikės didelių investicijų, teksiančių judriojo ryšio operatoriams. Dalį šių 5G ryšio plėtrai reikalingų investicijų sudarys išlaidos, patirtos teisei naudoti radijo dažnius įgyti. Lėšos, gautos vykdant radijo dažnių aukcioną, įskaitomos į valstybės biudžetą. Todėl, siekiant efektyvios ir sparčios 5G ryšio plėtros, numatoma įvertinti galimybę taikyti Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme numatytą mokestinę lengvatą, skirtą investicijų sąnaudoms mažinti.

45. Pelno mokesčio įstatyme numatytos mokestinės lengvatos taikymo vertinimą siūlytina atlikti bendradarbiaujant su ryšio operatoriais, siekiant efektyviai mažinti administracinę naštą, tenkančią tiek ūkio subjektams, tiek valstybės institucijoms ir įstaigoms.

46. Atsižvelgiant į visuotinai pripažįstamą 5G ryšio plėtros ekonominę ir socialinę naudą, taip pat į tai, kad suteikiant teisę naudoti nematerialųjį valstybės valdomą turtą – radijo dažnius (paskelbti aukcioną numatoma iki 2020 m. IV ketv.) valstybės biudžetas gaus papildomų pajamų, siūloma įvertinti galimybę ryšio operatoriams, diegiantiems 5G tinklus, taikyti papildomas finansines paskatas, kurios galėtų efektyviai paskatinti investicijas į 5G ryšio plėtrą (Gairių priemonių plano 2.6 ir 2.7 papunkčiai).

47. Svarbu įvertinti būsimą judriojo ryšio, įskaitant 5G ryšio sistemas, elektros energijos poreikį, taip pat galimus elektros energijos tiekimo šaltinius, paskirstymo tinklą, kitus svarbius techninius parametrus. Siūlytina atlikti išsamų elektros energijos poreikio vertinimą ir pasiūlyti įmanomus taikyti tvarius kompleksinius sprendimus, kurie užtikrintų patikimą judriojo ryšio, įskaitant 5G ryšį, tinklų veikimą (Gairių priemonių plano 2.8 papunktis).

48. Siekiant pasinaudoti būsimais 5G ryšio teikiamais privalumais, kurie pirmiausia bus orientuoti į daiktų interneto ir įrenginių tarpusavio sąveika pagrįstų paslaugų plėtrą, numatoma skatinti inovatyvių technologinių sprendimų taikymą. Pažymėtina, kad siekiant išlaikyti tarptautinį konkurencingumą, pritraukti užsienio investicijų, paskatinti inovatyvių verslų bei produktų atsiradimą, reikia užtikrinti pažangiausių judriojo ryšio sprendimų įgyvendinimą Lietuvoje (Gairių priemonių plano 2.9 papunktis).

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

49. Už Gairių priemonių plane numatytų priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako priede nurodytos valstybės institucijos ir įstaigos.

50. Gairių priemonių plane numatytų priemonių įgyvendinimą koordinuoja Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija.

_____

Lietuvos Respublikos penktosios kartos judriojo

yšio (5G) plėtros 2020–2025 m. gairių
priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOS PENKTOSIOS KARTOS JUDRIOJO RYŠIO (5G) PLĖTROS 2020–2025 M. GAIRIŲ PRIEMONIŲ PLANAS

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingas vykdytojas	Įgyvendinimo terminas
1. 5G ryšio tinklų diegimo techninių sąlygų sudarymas	1.1. Paskelbti aukcioną suteikti teisę naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 3400–3800 MHz ir 694–790 MHz radijo dažnių juostų. Nesant galimybės paskelbti vienu metu šių dažnių juostų aukciono, numatyti terminą ir sąlygas skelbti 694–790 MHz radijo dažnių juostos aukcioną	Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba	Iki 2020 m. IV ketv.
	1.2. Paskelbti viešąją konsultaciją dėl poreikio diegti 5G ryšį ir šio ryšio plėtrai naudoti radijo dažnius (kanalus) iš 24,25–27,5 GHz radijo dažnių juostos, o nustačius, kad toks poreikis yra, paskirti radijo dažnius (kanalus) iš 24,25–27,5 GHz radijo dažnių juostos	Ryšių reguliavimo tarnyba	Iki 2020 m. IV ketv.
	1.3. Įdiegti naujos kartos interneto prieigos infrastruktūrą baltosiose šalies teritorijose (pastatyti apie 140 bendro naudojimo ryšio bokštų ir nutiesti apie 1 465 km šviesolaidinių kabelių linijų)	VšĮ „Plačiajuostis internetas“; Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija	Iki 2021 m. IV ketv.
	1.4. Pakeisti Lietuvos higienos normą HN 80:2015 „Elektromagnetinis laukas gyvenamojoje aplinkoje. Parametrų normuojamos vertės ir matavimo reikalavimai 10 kHz–300 GHz radijo dažnių juostoje“, patvirtintą sveikatos apsaugos ministro, kuriame nustatytos leistinos elektromagnetinės spinduliuotės ribinės vertės būtų suvienodintos su rekomenduojamomis Europos Sąjungos	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija	Iki 2020 m. I ketv.
	1.5. Parengti ir išplatinti visuomenei informaciją apie elektromagnetinės spinduliuotės saugos sveikatai užtikrinimo, diegiant 5G ryšio sistemas, priemones	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos	Iki 2020 m. II ketv.

	1.6. Informuoti visuomenę apie elektromagnetinės spinduliuotės saugos sveikatai užtikrinimo, diegiant 5G ryšio sistemas, priemones	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos	Iki 2025 m. IV ketv.
	1.7. Pakeisti Radiotechninio objekto radiotechninės dalies projekto ir elektromagnetinės spinduliuotės stebėsenos plano derinimo tvarkos aprašą, tvirtinamą sveikatos apsaugos ministro, kad būtų sudarytos sąlygos diegti judriojo ryšio sistemas, įskaitant 5G ryšį	Sveikatos apsaugos ministerija	Iki 2020 m. II ketv.
	1.8. Pakeisti statybos techninių reglamentų reikalavimus ir elektroninių ryšių infrastruktūros įrengimo reglamentavimą, siekiant užtikrinti viešųjų judriojo ryšio paslaugų prieinamumą visose visuomeninės paskirties pastatų patalpose	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija; Ryšių reguliavimo tarnyba; Susisiekimo ministerija	Iki 2020 m. IV ketv.
	1.9. Supaprastinti teisinį reguliavimą dėl judriojo ryšio infrastruktūros įrengimo valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančiuose nekilnojamojo turto objektuose (pastatuose, pvz., ant pastatų stogų, taip pat inžineriniuose statiniuose ar jų dalyse)	Lietuvos Respublikos finansų ministerija; Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija; judriojo ryšio operatoriai	Iki 2020 m. IV ketv.
	1.10. Parengti teisės aktų, kuriais būtų sudarytos sąlygos ryšio operatoriams nemokamai naudotis valstybės ar valstybės institucijų ir įstaigų, taip pat savivaldybių kontroliuojama fizine infrastruktūra, įskaitant gatvių apšvietimo stulpus, kelio ženklus, šviesoforus, informacinius stendus, autobusų stoteles ir kt., kuri techniškai yra tinkama įrengti mažos aprėpties belaidžio prisijungimo taškus, projektus	Susisiekimo ministerija; Aplinkos ministerija; Finansų ministerija	Iki 2020 m. IV ketv.
	1.11. Peržiūrėti ir numatyti teisės aktuose galimybę ryšio operatoriams viešųjų ryšių tinklus įrengti valstybės ir savivaldybių kelių juostose, aikštėse, tiltuose, viadukuose, tuneliuose	Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos; Susisiekimo ministerija; Aplinkos ministerija	Iki 2020 m. IV ketv.
	1.12. Rengiant teritorijų planavimo dokumentus, statant ar rekonstruojant transporto koridoriams „Rail Baltica“ ir „Via Baltica“ priskirtus kelius bei geležinkelius, suprojektuoti ryšių kabelių kanalų sistemas, tinkamas ryšio operatorių tinklams, ir nustatyti sąlygas jas įrengti. Esant galimybei suprojektuoti radijo ryšio bokštus	Susisiekimo ministerija	Iki 2020 m. IV ketv.
	1.13. Sudaryti sąlygas judriojo ryšio operatoriams užtikrinti judriojo ryšio,	Susisiekimo ministerija;	Iki 2020 m. IV

	įskaitant 5G ryšį, aprėptį geležinkelio linijose, geležinkelio stotyse	AB „Lietuvos geležinkeliai“	ketv.
	1.14. Sudaryti palankias sąlygas judriojo ryšio operatoriams teikti judriojo ryšio paslaugas, įskaitant 5G ryšį, Lietuvos jūrų ir vidaus vandenų uostų, taip pat Lietuvos oro uostų teritorijose	Susisiekimo ministerija; VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija; VĮ Lietuvos oro uostai	Iki 2020 m. IV ketv.
2. Teisinių ir organizacinių sąlygų, skatinančių 5G ryšio plėtrą, sudarymas	2.1. Teikti suinteresuotiems asmenims metodinę pagalbą apie Europos Sąjungos finansavimo priemones, susijusias su 5G ryšio plėtra	Susisiekimo ministerija	Iki 2025 m.
	2.2. Koordinuoti tarptautinį bendradarbiavimą siekiant užtikrinti 5G ryšio aprėptį tarptautiniuose TEN transporto koridoriuose	Susisiekimo ministerija	Iki 2025 m.
	2.3. Lietuvos Respublikos teritorijos bendrajame plane numatyti 5G ryšio plėtrą reglamentuojančius sprendinius	Aplinkos ministerija; judriojo ryšio operatoriai	Iki 2021 m. II ketv.
	2.4. Koordinuoti Lietuvos savivaldybių ir ryšio operatorių bendradarbiavimą, siekiant užtikrinti spartesnę 5G ryšio plėtrą savivaldybių teritorijose	Susisiekimo ministerija; Lietuvos savivaldybių asociacija	Iki 2025 m.
	2.5. Vertinti 5G ryšio tinklų saugumą, prireikus teikti rekomendacijas dėl 5G ryšio tinklų saugumo užtikrinimo	Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija; Nacionalinis kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos	Iki 2025 m.
	2.6. Nustatyti ryšio operatoriams, diegiantiems 5G ryšio sistemas, galimybę taikyti Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme numatytą mokestinę lengvatą, skirtą investicijų sąnaudoms mažinti	Finansų ministerija; ryšio operatoriai	Iki 2020 m. IV ketv.
	2.7. Įvertinti galimybę taikyti ryšio operatoriams, diegiantiems 5G ryšio sistemas, kitas finansines paskatas	Finansų ministerija; Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba	Iki 2020 m. IV ketv.
	2.8. Nustatyti elektros energijos tiekimo judriojo ryšio sistemoms, įskaitant 5G ryšį, poreikį ir pasiūlyti ryšio operatoriams įmanomus taikyti kompleksinius sprendimus	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija; judriojo ryšio operatoriai	Iki 2021 m. I ketv.
	2.9. Parengti ir įgyvendinti teisines priemones, skatinančias inovatyvių judriojo ryšio paslaugų, daiktų interneto ir įrenginių tarpusavio sąveika pagrįstų technologinių sprendimų plėtrą	Susisiekimo ministerija; Ryšių reguliavimo tarnyba	Iki 2022 m. IV ketv.

_____